MALTA

QORTI CIVILI

(SEZZJONI TAL-FAMILJA)

ONOR. IMHALLEF

ROBERT G MANGION

Seduta tas-26 ta' Gunju, 2014

Citazzjoni Numru. 352/2010

Rikors Guramentat Nru. 352 / 10RGM

Kawza fil-lista: 22

A B

vs

C D

Il-Qorti,

Preambolu.

Rat ir-rikors guramentat tal-attrici li permezz tieghu ippremettiet u talbet is-segwenti:

Illi l-atrici u l-konvenut C El Houni izzewgu fit-3 ta' Gunju 2002, liema zwieg gie registrat fir-Registru Pubbliku ta' Malta kif jirrizulta mic-certifikat;

Illi l-kunsens ta' l-attrici ghaz-zwieg imsemmi inkiseb b'qerq dwar kwalita tal-konvenut li mix-xorta taghha fixklet serjament il-hajja mizzewga kif ser jigi ppruvat waqt it-trattazzjoni tal-kawza;

Illi l-kunsens tal-konvenut ghaz-zwieg imsemmi kien vizjat b'difett serju ta' diskrezzjoni ta' gudizzju fuq il-hajja mizzewga, jew fuq id-drittijiet u d-dmirijiet essenzjali tieghu li, kif ukoll kif ser jigi ppruvat waqt it-trattazzjoni tal-kawza, ghamlitha impossibbbli ghall-istess konvenut li jaqdi l-obbligazzjonijiet essenzjali taz-zwieg;

Illi l-kunsens tal-partijiet inkiseb bl-eskluzjoni pozittiva taz-zwieg innifsu, jew ta' elementi essenzjali tal-hajja rnizzewga, jew tad-dritt ghall-att taz-zwieg;

Illi ghalhekk z-zwieg bejn il-partijiet kien null u invalidu fil-ligi;

Illi l-esponenti taf personalment bil-fatti kollha dikjarati u debitament enumerati;

Ghaldaqstant, ghar-ragunijiet hawn premessi l-attrici talbet li l-Qorti:

Tiddeciedi u tiddikjara li z-zwieg bejn il-kontendenti iccelebrat fit-3 ta' Gunju 2002 liema zwieg gie registrat fir-Registru Pubbliku ta' Malta kien null u invalidu ghall-finijiet u effetti kollha tal-ligi u dan ai termini ta' l-Artikolu 19 (1) tal-Kap 255 tal-Ligijiet ta' Malta b'mod generali, u b'mod specifiku a tenur tal-provvedimenti tal-paragrafi (a), (b), (c), (d) u (f) ta' l-istess Artikolu 19 (1) tal-Kap 255 tal-Ligijiet ta' Malta, u ghalhekk tordna li ssir l-annotazzjoni opportuna fl-Att taz-Zwieg relattiv.

Bl-ispejjez kontra l-konvenut.

Rat il-lista tax-xhieda tal-attrici u l-elenku ta’ dokumenti.

Rat li l-konvenut notifikat bir-rikors guramentat ma pprezentax risposta.

Rat li l-kawza thalliet ghallum ghas-sentenza.

Rat l-atti.

Ikkunsidrat;

L-attrici resqet it-testimonjanza permezz ta’ affidavit. Permezz ta’ dan l-affidavit xhedet hekk:-

“Ghandi nghid li jiena kont gejt Malta fis-sena 2002 ma hbieb tieghi. Jiena qatt ma kont gejt Malta qabel, u mill-ewwel kienet ghogbitni hafna Malta.

Il-habiba tieghi kienet tohrog ma' wiehed Malti, u ahna konna nohorgu ma' grupp ta' hbieb. Hemm hekk jiena sirt naf lil C D, u bdejna nohorgu flimkien. Ghandi nghid li C huwa Malti imma missieru huwa Gharbi, u konna sirna hbieb peress li huwa Mausulman bhali.

Niftakar li jiena u C konna nqattghu hafna hin flimkien, u meta jiena kien beda joqrob iz-zmien li jiena mmur lura lejn il-Marokk, dan C ma riedx li jiena mmur lura pajjizi.

Jiena u C konna domna nohorgu flirnkien madwar tlett xhur, u meta kien jonqos biss ftit gimghat sabiex jiena nitlaq, huwa kien qalli biex nizzewgu. Jiena kont accettajt peress li kienet ghogbitni l-idea, u sadanittant jiena kien ser ikolli l-opportunita li nibqa aktar Malta.

Ahna konna zzewigna ta' malajr bir-Registru, tieg ma kienx sar, u wara t-tieg ahna moma noqghodu fil-flat tieghu Hal Safi. Il-problemi kienu bdew mill-ewwel. Huwa kien sar aggressiv u jiena kont nibza minnu, ghax kien jerfa' jdejh fuqi. Jiena kont nipprova nistaporti kemm nista imma l-hajja mizzewga kienet difficli. Kont ninqafel f'kamra ghax kont nibza minnu.

Wara ftit zmien, sirt naf li C ghandu tifla minghand mara ohra, xi haga li jiena ma kontx naf biha qabel. Jiena ma stajtx naccetta dan il-fatt, u kont tlaqtu ghal dejjem. Jiena nghid li z-zwieg tieghi ma' C kien zball mill-bidu nett."[1]

Konsiderazzjonijiet.

L-attrici fil-premessi taghha qed titlob li z-zwieg taghha mal-konvenut jigi dikjarat null ghaliex skond hi:

i) Il-kunsens b'qerq dwar xi kwalita' tal-parti l-ohra li fixklet serjament il-hajja mizzewga.

ii) Il-kunsens tal-konvenut kien ukoll vizzjat b'difett serju ta' diskrezzjoni ta' gudizzju fuq il-hajja mizzewga, jew fuq id-drittijiet u obbligi essenzjali tal-hajja mizzewga.

ii) Il-kunsens tal-partijiet kien vizzjat billi kien hemm l-eskluzjoni pozittiva taz-zwieg innifsu jew ta' xi wiehed jew aktar mill-elementi essenzjali tal-hajja mizzewga.

KONTUMACJA TAL-KONVENUT.

Kif gie dikjarat mill-Prim' Awla tal-Qorti Civili fil-kawza ta' annullament taz-zwieg "**Pierina Micallef vs. Amor Bentanfous**" deciza fid-9 ta' Dicembru 2002 fejn i l-konvenut baqa' kontumaci:-

[1] Fol. 37

"Nonostante li gie debitament notifikat il-konvenut baqa' kontumaci. Dan ma jfissirx li l-Qorti tista' tghaddi 'l quddiem biex tilqa' t-talba attrici izda jinkombi b'dover fuqha illi tassikura li jezistu tabilhaqq ragunijet serji u validi biex iwaqqghu l-kuntratt ta' zwieg bejn il-kontendenti, anke jekk skond l-iskop u spirtu tal-ligi, il-Qorti ser tikkonsidrah mill-ottika civili biss ("**Farrugia -vs- Farrugia**", Appell Civili, 28 ta' Lulju 1987; "**Spiteri -vs- Spiteri**", Appell Civili, 9 ta' Frar 2001);

Dan qed jigi sottlinejat in kwantu anke f'materja civili hu principju kardinali illi l-kuntratti jridu jigu mantenuti u mharsa billi dan hu ta' interess generali u principju ta' ordni pubbliku. Dan ifisser illi huwa imperattiv, fejn ikollok pretiza ta' impunjattiva ta' kuntratt, illi wiehed jipprocedi b'cirkospezzjoni massima biex ma jigix imhassar jew annullat att meta dan, invece, jimmerita li jibqa' in vigore;"

KUNSENS MIKSUB B'QERQ DWAR XI KWALITA' TAL-PARTI L-OHRA LI FIXKLET SERJAMENT IL-HAJJA MIZZEWGA.

L-artikolu **19(1)(c) tal-Kapitolu 255** tal-Ligijiet ta' Malta, l-Att dwar iz-Zwieg, jipprovdi illi:-

"***19. (1) B'żieda mal-każijiet fejn żwieġ ikun null skont xi disposizzjoni oħra ta' dan l-Att, żwieġ ikun null:***

- omissis -

(ċ) jekk il-kunsens ta' xi waħda mill-partijiet ikun inkiseb b'qerq dwar xi kwalità tal-parti l-oħra li tista' mix-xorta tagħha tfixkel serjament il-ħajja miżżewġa"

Mill-provi mressqa f'din il-kawza u mhux kontradetti jirrizulta illi meta l-attrici izzewget lill-konvenut hi ma kenitx taf li l-konvenut kellu gia' tarbija minn mara ohra. Gie ghalhekk ippruvat illi l-kunsens tal-attrici gie karpit b'qerq adoperat mill-konvenut u konsegwentement iz-zwieg ta' bejn il-partijiet huwa null.

Issir referenzsa ghall-kawza "**Louis Agius -vs- Georgia Agius xebba Gauci**", deczia mill-Qorti tal-Appell fid-19 ta' Ottubru 1988 fejn inghatat interpretazzjoni tal-Artikolu 19 (1) (c) tal-Kap 255 bil-mod segwenti:-

"Hu ovvju li hawn qeghdin fil-kamp ta' '*moral substitution*' u kif spjegat mill-awturi (Ara **Wrenn L. "Annullment"** p 82 *et seq*.) din tissussisti "*when the quality is (I) an inherent property of the person and not some isolated past action; (II) present at the time of the wedding; (III) grave either objectively or subjectively; (IV) unknown to the other party; (V) fraudulently concealed for the purpose of obtaining marital consent. Lastly the quality must provoke a crisis on discovery; otherwise the presumption would be that the error was not in fact substantial"*."

Din is-sentenza giet iccitata b'approvazzjoni fil-kawza "**Stephen Sciberras vs Av. Dr. Francesco Depasquale et. noe**." deciza mill-Prim' Awla tal-Qorti Civili fid-9 ta' Dicembru 2002. Jinghad hekk:-

"Dan l-insenjament segwa dak tat-Tribunal Ekklezjastiku fil-proceduri bejn l-istess koppja. Cionostante anke jekk l-Att taz-Zwieg iddivorzja ghal kollox il-process civili dwar l-annullament mill-process kanoniku, eppure l-istess insenjament tad-dritt kanoniku ma jistax jigi skartat ghal kollox;"

Fix-xoghol tieghu "**Il Dolo nel Matrimonio Canonico**"[2], **Nikolaus Schoch** jispjega illi id-dotrina dwar il-qerq u l-kunsens fiz-zwieg kanoniku tmur lura ghal kanonistika medjevali. Jiddefinixxi l-elementi tad-"dolo vizio" bhala "la deliberata voluntas, la malafede e l'azione esterna del deceptor come il suo elemento oggettivo".

Fil-kawza citata "**Sciberras vs Depasquale**" l-Qorti waslet ghall-konkluzzjoni illi mill-provi hemm prodotti l-allegazzjoni tad-"dolus" ma gietx ippruvata u dan peress li l-attur f'dik il-kawza kien jaf li martu kienet diga` mizzewga, ddivorzjata, u li kellha hamest itfal………"

[2] Antonianum, 73/1 (1998) p.194-197 (Pontificia Universita' Antonianum).

Mhux l-istess jista' jinghad fil-kawza odjerna. L-attrici ma kentix taf qabel izzewget lill-konvenut illi huwa gia' kellu tarbija minn mara ohra. Fil-fehma tal-Qorti dan jammonta ghal 'qerq' fit-termini tal-Artikolu 19 (1) (c) tal-Kapitolu 255.

F'dan ir-rigward il-Qorti tirreferi mill-gdid ghall-kawza "**Micallef Pierina Vs Bentanfous Amor"** iccitata *supra* fejn il-Qorti trattat l-allegazzjoni ta' "qerq" fl-ambitu tal- kunsens ghaz-zwieg:-

"Kwantu ghal "qerq" prospettat fis-subinciz (c) ghall-Artikolu 19(1) tal-Kap. 255, dan certament hu motiv ta' nullita` tal-ftehim jew tal-kuntratt kif hekk del resto jiddisponi l-Artikolu 981(1) tal-Kodici Civili. L-eghmil doluz pero` ma jista' qatt ikun prezunt u ghandu jigi pruvat (Artikolu 981(2)),………….. "*Il raggiro dev'essere capace di allontanare la ragione e sopraffare la volonta`*" (**Vol. XXIV P II p 578**)."

Hija l-fehma konsiderata ta' din il-Qorti li l-kunsens tal-attrici kien ottenut b'qerq in kwantu fil-mument li l-partijiet resqu ghac-cerimonja taz-zwieg l-attrici kien minghalija li l-konvenut m'ghandux ulied minn relazzjoni ohra.. Tali kwalita' fil-konvenut irrizultat li kienet falza bil-konsegwenza li l-kunsens tal-attrici kien vizzjat u ghalhekk iz-zwieg celebrat mill-partijiet huwa null u bla effett.

Stante li l-Qorti irravvizat fondatezza fil-pretensjoni tal-attrici ai termini tal-Artikolu (1) (c) tal-Kap.255, mhux mehtieg li jigu trattati ragunijiet l-ohra migjuba mill-attrici.

Decide.

Ghal dawn il-motivi;

Taqta' u tiddeciedi l-kawza billi tilqa' t-talbiet attrici u tiddikjara z-zwieg ta' bejn il-kontendednti bhala null u bla effett ghar-raguni prevista fl-Artikolu 19 (1) (c) ta' l-Att dwar iz-Zwieg.

Bl-ispejjez tal-kawza a kariku tal-konvenut.

Imhallef

Deputat Registratur

< Sentenza Finali >

--------------------------------TMIEM--------------------------------